

*Spojená škola internátna
Fatranská 3321/22 Ľilina*

3

2016/2017

Fatranček

Milí čitatelia

Sme veľmi radi, že vás môžeme pozdraviť ešte pred veľkonočnými prázdninami. Čas od vydania nášho posledného čísla bol neúprosný. Ani sme sa nenazdali a ďalší štvrťrok máme za sebou. Máme za sebou polročné i jarné prázdniny, veľa učenia a skúšania, súťaže, lyžiarsky výcvik a pred sebou ďalšie prázdniny. Chceme vám ich spríjemniť a preto vám ponúkame tretie tohtoročné vydanie nášho školského časopisu, ktoré sme s láskou pre vás pripravili. Nájdete v ňom zaujímavé informácie, vtipy, básničky ale aj niečo súťaživé na precvičenie hlavičiek.

Prajeme vám príjemné prázdniny, chlapcom aby sa vydarila šibačka a dievčatám, aby neprišli k úrazu.

Vaša redakcia

Z pomedzi úspešných riešiteľov súťaže z minulého čísla sme vyžrebovali : Mareka Rožteka 1.B, Vladku Magyarovú 1.C, Lenku Hlaváčovú 2.D, Katku Kovaličkovú 2.D a Ad'ku Randovú z 2.A.

Vítazom gratulujeme, odmenu si môžu vyzdvihnúť u svojej triednej pani učiteľky.

redakčná rada

Prišla jar

*Slniečko teplé, usmievavé,
šteklí nám noštek, pery hravé.
Slnko svieti, prišla jar,
pod' von aj ty ju zdrav.
Veď aj náš Rasťo krásavec,
už teplú vetrovku hodil na klinec.
Všade veľká radosť je.
Veď jar prišla!
Tak to je!*

Prší, prší

*Prší, prší len sa leje,
náš Samko sa z okna smeje.
Z okna dievky vyzerá,
všetky krajšie obzerá.*

*Ktorá že z nich, ktorá že,
vlásky hnedé ukáže?
Taká by aj moja mohla byť,
s takou by rád aj porandiť.*

Mirka a Ad'ka 2.A

Jar

Marec je predzvest'ou blížiacej sa a dlho očakávanej jari . Ale k tomuto mesiacu sa viažu aj iné významné výročia a sviatky. Najznámejším je azda mesiac knihy.

Keď siahneme do histórie, tento mesiac sa viaže k zberateľovi a potulnému predavačovi Matejovi Hrebendovi, ktorý sa narodil a zomrel v marci. Šíril osvetu a vzdelanosť, pretože nadovšetko miloval knihy. Viete, kto bol Matej Hrebenda?

Matej Hrebenda

Matej Hrebenda sa narodil na Rimavskej Píle. Veľmi skoro mu zomrela matka. Jeho otec mal mnoho chýb. Medzi najvýraznejšiu patrí to, že nevydržal v žiadnom povolani.

Matej mal od narodenia zrakovú chybu. Veľmi rád čítal, no po zotmení čítať už nemohol. Nevidel. Preto, keď nevidel, počúval. Chodil od domu k domu a prosil ľudí, aby mu čítali.

Už v štrnástich rokoch sa začal zaoberať poéziou a napísal prvé

ľúbostné verše. Písal ich pre jednoduchých mládencov a dievčatá, aby ich mohli venovať svojim milým. Vo svojom kroji prechodil celé Slovensko, Čechy aj tzv. Dolnú Zem. Ponúkal na predaj knihy, kalendáre alebo vymieňal staršie za nové. Oženil sa dvakrát a mal syna a dcéru. V marci roku 1880 zomrel a pochovaný je v Hačave. V roku 1980 (sté výročie jeho smrti) ho vyhlásili za jubilanta UNESCO.

Marec - mesiac knihy

Zamysleli ste už niekedy, nad tým, čo pre vás znamená kniha? Čo znamená kniha pre bežného človeka a aký má vlastne pre neho význam? Túto otázku som si položila aj ja po hodine slovenského jazyka, kedy sme sa o knihách rozprávali.

Internet je náš dobrý priateľ a tak som si mohla vygúgliť, že kedysi dávno ľudia nemali toľko možností čítať knihy ako dnes. Nemali ani toľko kníh, ak vôbec nejakú mali. Keď sa chceli čosi naučiť, museli si to prečítať z knihy. Kde ju ale zobrať? Rodičia kupovali svojim deťom do školy knihy už po starších žiakoch a potom ich znova predávali ďalej. Deti si museli knihy šetriť. Poškodené by rodičia už ťažko mohli predať ďalším, mladším žiakom. My to máme oveľa jednoduchšie. Kniha je veľa, učebnice dostávame zadarmo a i tak ich mnohí vôbec nečítajú. My, mladá, dávame prednosť internetu a televízii. Tam sa dozvieme takmer všetko. Uvedomujeme si však úžasnú hodnotu knihy, jej kultúrnu, či umeleckú hodnotu. Elektronická kniha nie je však taká krásna a vzácna, je však lacnejšia a aj spratnejšia.

Mirka Valientová 2.A

Ja knihy nekupujem, lebo ich máme doma veľa. Vôbec ich nečítam, hoci viem, že bolo by dobré raz za čas si nejakú tu knihu prečítať. Určite by som sa z nej aj veľa dozvedel o živote a rôznych zaujímavostiach vo svete. Čítanie kníh nie je blbosť. Knihy sú na to, aby sa čítali. Facebook je však sila.

8. marec - MDŽ

Marec je nielen mesiacom knihy. Je to zároveň aj mesiac, v ktorom si ôsmy deň pripomíname Medzinárodný deň žien. To, že sa spája tento sviatok so socializmom nie je chybou samotného sviatku, ale ľudí.

Medzinárodný deň žien (často označovaný skratkou MDŽ) je sviatok žien a boja za ich rovnoprávnosť, ktorý sa koná každoročne 8. marca.

Históriou sviatku sa zaoberali žiaci v 2.D triede. Najkrajšie ju spracovala Sabinka Horvátová.

MDŽ

Nápad oslavovať Medzinárodný deň žien vznikol na Medzinárodnej ženskej konferencii v roku 1910, ktorá sa konala v Kodani. Ako dátum tohto sviatku bol stanovený 8. marec na počesť veľkého štrajku 40 000 newyorských krajčirok z textilných tovární, ktorý sa konal v roku 1908. Tieto bojovali za zrušenie desaťhodinového pracovného času, proti nízkym mzdám a zlým pracovným podmienkam. V Rakúsku, Švajčiarsku, Nemecku sa prvý MDŽ konal už v roku 1911. Roku 1913 ho oslavovali aj v cárskom Rusku.

Po ženských nepokojoch a demonštráciách v Petrohrade je v roku 1917 pevne ustanovený 8. marec ako MDŽ. V roku 1975 bol MDŽ oficiálne uznaný OSN.

MdŽ na Slovensku: Prvý sviatok MDŽ v ČSR sa konal v roku 1921 a o rok neskôr nadobudol už masový charakter. Počas druhej svetovej vojny bol MDŽ zrušený, posledný sa konal v roku 1938. Po roku 1945 bol MDŽ znovu obnovený.

Aj keď v poslednej dobe sa u nás tento sviatok akosi „prehliadal“, opäť sme ho našli v kalendári – takže snáď..... Prekvapte vždy svoje mamy – staré mamy – milým slovom alebo kvietkom, určite sa potešia. **Zaslúžia si to !!!**

Sabinka 2.D

Múdrosť

*Čo naše duše spája,
čo v nás radosť vyvoláva?
Že by dobrý pocit z úspechu,
že učíme sa, nerobíme neplechu?
Pochvala triednej nás neminie
a to je pre nás dobré znamenie.
Veď všetko sa časom rozplynie,
no nie však naše vzdelanie.
Kto naučí ma, čo neviem,
tomu s úctou ďakujem.*

2.A

28. marec – Deň učiteľov

Pre mnohých iba jeden z prvých jarných dní. No pre nás, žiakov a určite aj učiteľov, je to jeden z výnimočných dní. Pripomíname si deň narodenia pedagóga Jána Amosa Komenského, učiteľa národov. Sviatok je oslavou práce všetkých pedagogických pracovníkov, ktorých práca je poslaním a zaslužia si za svoje znalosti, trpezlivosť a obeť, úctu a poďakovanie.

Učiteľ,

nech sa snaží ako vie, od nepamäti je úžasným terčom poznámok a vtipov. Vopred sa ospravedlňujeme, ale nedá nám neponúknuť „ za hrst' drobných“.

V podnájme:

„A ten fľak na strope, to je čo?“

„Viete, pred vami tu býval profesor chémie a často experimentoval.“

„Rozumiem. Tak to je určite dajaká chemikália.“

„Nie. To je pán profesor.“

Pani učiteľka hovorí žiakom: „Ten, ktorý si o sebe myslí, že je najsprostejší v triede, nech sa postaví!“

Postaví sa malý Dežo.

Učiteľka sa ho pýta: „Dežo, ty si myslíš, že si najsprostejší v triede?“

„Nie, pani učiteľka, len mi bolo trápne nechať vás tu samú stáť.“

Pani učiteľka kladie otázku: „Som krásna. Aký je to čas?“
„Prosím, vo vašom prípade minulý!!“

Učiteľka sa pýta Móricka: „Čo nám môžeš povedať o lastovičkách?“

„Sú to veľmi múdre vtáky - ako začne škola, odletia do teplých krajín.“

„Máš domácu?“

„Mám.“

„Tak ulej!“

A ešte zopár citátov:

Keby nebo vypočulo všetky detské modlitby, nezostal by živý ani jeden učiteľ. (perzské príslovie)

Nech si hovoria čokoľvek, v skutočnosti majú žiaci i učitelia školu radi: sú tam prestávky. (Eduard Bass)

Predstavte si to ticho, keby ľudia hovorili len to, čo vedia. (Karel Čapek)

Učte sa, ako keby ste sa hnali za niekým, koho nemôžete dohoniť a ako keby to bol niekto, koho nechcete stratiť! (Konfucius)

Každý, kto mi lichotí, je mojím nepriateľom. Každý, kto ma kritizuje, je mojím učiteľom. (čínske príslovie)

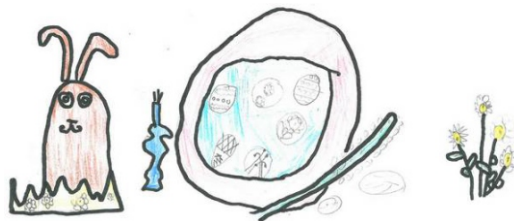
Čím viac sa učíme, tým viac odhaľujeme svoju nevedomosť. (Percy Bysshe Shelley)

Viem, že nič neviem. (Sokrates)

Apríl

A už tu máme apríl. Pomaly ale isto sa blížíme k záveru nášho školského roka. Ešte zopár úžasných dní, príjemných zážitkov a po veľkonočných prázdninách nás čaká zážitok nad zážitky. Trištvrte ročná klasifikačná porada. Tam sa ukáže, ktorí tretiaci pôjdu k záverečným skúškam a ktorí tu ešte zotrývajú a doučia sa, čo nevedia. No a my, ktorým ešte záverečné skúšky nehrozia, zistíme, čo sa ešte doučiť, čo zlepšiť, aby sme boli vyznamenaní. Apríl nám ubehne ako voda, máj je krátky a krásny a čo potom? Pripomeňme si:

Deň Zeme

Deň Zeme v súčasnosti oslavuje viac ako miliarda ľudí v 175 krajinách sveta. Deň Zeme sa tak stal najväčším sviatkom, ktorý slávia ľudia spoločne na celej planéte bez ohľadu na pôvod, vieru alebo národnosť a 22. apríl môžeme považovať za výročie vzniku moderného environmentálneho hnutia. 22. apríl – Deň Zeme, považujeme za výročie vzniku moderného environmentálneho hnutia.

Šibačka

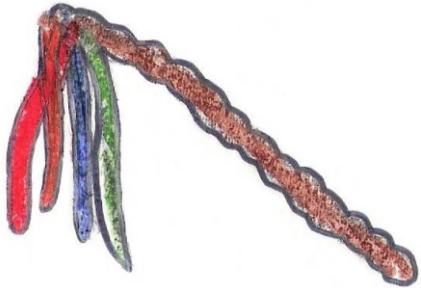
Veľká noc sa blíži rýchlo,
od strachu ma až v srdci pichlo.
Čo sa tu zas bude diať,
zas ma budú oblievať.

Korbáče sú nachystané,
vedrá s vodou naplnené.
Mokrý bude celý dom
a ja celá mokrá v ňom.

Šibi, ryby, šibú nás a spievajú,
nám dievčatám pokoj nedajú.
Vajíčko, či koláčik by sme dali,
to sa však dnešným chlapcom máli.

Nie vodičku, lež slivovičku,
pýtajú aj borovičku.
Po nej každý mláti, šibe,
až im z toho všetkým šibe.

Ad'ka, Mirka, Rasťo, Samko 2.A

Veľká noc

Je najvýznamnejší kresťanský sviatok, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Nadväzuje na židovskú paschu - ktorá sa slávila od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (náš marec až apríl).

Termín Veľkej noci nie je stály, každoročne sa mení. Veľká noc pripadá na prvú nedeľu po prvom jarnom splne mesiaca - po 21. marci. Má však ustálený deň na oslavu – nedeľu, pretože Ježiš Kristus vstal z mŕtvych podľa svedectva apoštolov prvý deň po sobote.

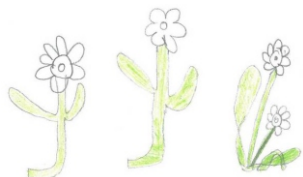
Veľkonočný tichý týždeň

- trvá od Kvetnej nedele po Bielu sobotu, počas ktorého si cirkev zvlášť intenzívne pripomína pamätné dni utrpenia a smrti Ježiša Krista. Ich vážnosť pripomína čierne chrámové rúcho. Kvetnou nedeľou vstupujeme do veľkého týždňa, veľkého na najdôležitejšie udalosti spásy.

Zelený štvrtok,

pomenovaný je pravdepodobne podľa zelene v Getsemanskej záhrade, kde sa Pán Ježiš modlil a bol zatknutý vojakmi. Hlavným dôvodom svätenia tohto dňa je ustanovenie Večere Pánovej Pánom Ježišom Kristom.

Veľký piatok

Kresťania si na Veľký piatok pripomínajú potupnú smrť Ježiša Krista na kríži. Ježiš bol pochovaný do hrobu.

Veľkonočná nedeľa

Každý rok na jar sa odohráva zápas života so smrťou. Zo zamrznutej zeme vyrastá tráva, rozkvitá zasnežená lúka, nazamrznutom strome vypučia listy. Raz na jar pred 2000 rokmi na Veľkú noc sa však odohral aj iný zápas so smrťou. Veľká noc nie je len sviatkom jari.

Veľkonočný pondelok

Typické veľkonočné zvyky - oblievanie vodou, šibanie prútikmi, maľovanie veľkonočných vajíčok, rozdávanie čokoládových zajačikov a kuriatok - nemajú kresťanský pôvod. Často sa stáva, že odsúvajú pravú podstatu veľkonočného pondelka do úzadia.

Veľká noc u nás

Ja si pamätám, ako raz na Veľkonočný pondelok som bola u babky na dedine. Chlapci nás riadne vyšibali obrovským korbáčom. A to nebolo všetko. Nasledovala polievačka. Ale nie s voňavkou, ale rovno pod studňu. Výskali sme a kričali, ale chlapci neprestávali. Boli sme celé mokré. Ako sa hovorí, ani kúsok suchej nitky na nás nebolo.

Adka 2.A

U nás v pondelok oblievajú chlapci dievčatá a v utorok zasa naopak. Dievčatá oblievajú chlapcov.

Samo 2.A

Ja si na Veľkú noc spomínam celkom rád. Vždy vstávam skoro ráno, aby som obliat segru a mamu. To musí byť aspoň už o 5.00 ráno. Vlani som segru a aj mamu hodil do vane. Riadne mi nadali. Oni sa išli usušiť, potom sa na mňa dohodli a riadne mi to vrátili.

Tento rok ich poriadne vyšibem korbáčom, to mi už nevrátia. Príde ku mne aj bratranec a on im spraví to isté, moja posila.

Na Veľkonočný pondelok chodíme na 10:00 do kostola. Po omši chcú baby vždy obliať dekana. Ale on im ale vždy ujde. Im teda ostanú len miništranti, tak zlejú riadne aspoň ich.

Doma si už potom poobede dávame koláčiky, popijame, kukáme telku a je nám fajn.

Rasťo 2.A

My chodievame ráno na Veľkonočný pondelok do kostola. Zkostola rýchlo utekáme, aby sme nestretli šibačov. U nás chodia s kýblami plnými studenej vody a ešte majú aj riadne veľké korbáče. Keď prídem domov z kostola, hneď to schytám od deda Eda. Ani sa nenazdám a je tu bratranec, ktorý ma naháňa s kýblom vody. Keď sa mu to podarí, čo sa mu žiaľ, podarí takmer vždy, obleje ma a potom riadne vyšibe korbáčom. A hneď má aj ďalší objekt. Už aj beží za mojou babkou. Obleje ju a vyšibe korbáčom. Všetky sme celé mokré. Neprejde ani hodina, ja vysušená, prezlečená a už na dvere klopú chalani, ktorí majú tiež pripravené korbáče a kýble so studenou vodou.

Minulý rok, prvýkrát šibačom otvorila moja mladšia sestrička. Schytala to! Dostala tri plné kýble studenej vody na seba. Bolo mi jej aj ľúto, ako ju zliali, ale ani mňa to neobišlo. Ja som dostala päť kýbl'ov na seba. No voda teplá veru nebola. Ja som však bola až modrá od zimy.

Za toto všetko naše utrpenie sme im dali ešte aj čokoládové vajíčka a koláče.

A ešte čosi. Vedro vody. To si odniesli na sebe. Odchádzali mokrí ako myši.

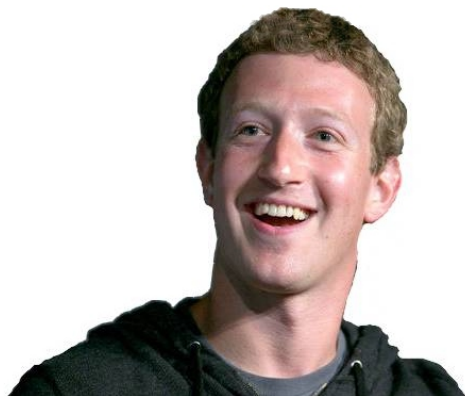
Mirka 2.A

„Nech už skončí vyučovanie“,

želáme si potajme všetci. Hneď ako prídeme domov, usadíme sa na stoličke a pri Facebooku strávime zvyšok dňa. Touto „Facebookovou závislosťou“ trpia ľudia po celom svete. A kto za to môže?

Vznik Facebooku má na svedomí mladík

Mark Elliot Zuckerb

Mark sa narodil 14. mája 1984. Čiže, čoskoro bude mať 33 rokov. Je iba o pár rokov starší ako sme my.

Zaujímal nás a zistili sme:

Mark Zuckerberg už na strednej škole so svojim priateľom zostrojili inteligentný MP3 prehrávač.

Vznik Facebooku inšpiroval ich školský časopis Facebook, kde boli napísané mená študentov, ich fotky, podpisy a informácie minimálne na jednu stranu. Jedna z nich, Facebook, bola určená práve pre študentov svojej univerzity. Na jej vytvorenie sa však musel nabúrať do školskej databázy, kvôli čomu skončil aj pred disciplinárnou komisiou. Jeho najznámejší a najúspešnejší projekt sa volá Facebook. Získal si okamžite popularitu po celej univerzite. Za dva týždne ho využívala polovica študentov. Preto sa rozšíril zanedlho do celých Spojených štátov.

Mark patrí k najmladším miliardárom a najbohatším ľuďom sveta.

Spýtali sme sa niektorých z vás, čo si o Facebooku myslia a ako často ho navštevujú:

- Ja si o ňom nemyslím nič, pretože naň nechodím.
- Facebook navštevujem každý deň.
- Na facebook chodím raz za čas.
- Ja to predovšetkým vnímam, ako sa dozvedieť niečo nové.
- Myslím si, že je to dobrá vec ako sa skontaktovať s ľuďmi, ktorí bývajú ďalej.

Vyhovuje mi, že som v kontakte s ľuďmi, ktorých potrebujem, ale nepríjemné je, že hocikto Facebook môže zneužiť.

- Vypisujú mi ľudia, ktorých vôbec nepoznám, zabávajú sa tu aj všelijakí úchyláci.
- Myslím si, že zanedbáva ľudí a chodím naň dosť často. Pomaly sa tam nudím. Chcem, aby ho zrušili.

Mirka a Ad'a 2.A

Pranostiky na apríl

Začiatkom apríla opil'uj suché konáre, budú dobré lekváre.

Veľký piatok daždivý, znamená rok žízňivý.

Na Veľký piatok ak poprčuje, to nám požehnaný, dobrý rok sľubuje.

Na Veľkú noc najem sa moc, na Ducha do pol brucha, na Trojičku len trošičku a na Jána je už v bruchu jama.

Koľko ráz pred Ďurom zahrmi, toľko ráz po Ďure bude mráz.

Teplé noci v aprílu, požehnanie ovociu i vínu.

Keď pinka v apríli nepinká, zamrzla jej bundička i perinka.

Keď v apríli vrana kváka, bude v roku veľká psota.

Na to sa nedá zabudnúť

Lyžiarsky výcvik

Od 20. do 24. februára 2017 absolvovali dvadsiati piati žiaci druhého a tretieho ročníka lyžiarsky výcvik na Veľkej Rači.

Žiaci absolvovali základný výcvik zjazdového lyžovania pod vedením troch inštruktorov a dvoch pedagogických pracovníkov, Ing. Jantákovej a pána Hreusa.

V stredu žiaci navštívili Kysucké múzeum v Čadci a Radoli a Budatínsky hrad v Žiline - Budatíne. O stravu sa postarali pracovníci horskej chaty Čučoriedka.

Podľa žiakov lyžiarsky výcvik mal jednu veľkú chybu. Škoda, že neboli ubytovaní v horskej chate, ale na svah museli denne dochádzať.

Ing. Jantáková

Ponúkame vám zopár postrehov z nášho lyžiarskeho výcviku. Ako bolo? Skúste si odpovedať na to sami.

Ja som padla hneď, len som sa pozrela na lyže. Prvýkrát v živote som si musela obuť lyžiarky. Pomáhali mi všetci. Potom som si ich polhodiny zasa vyzúvala a to mi pomáhal aj pán Hreus.

Keď som išla dolu z kopca, uvedomila som si, že neviem zabrzdiť. Majka Kubíková bola ochotná mi pomôcť a padli sme obe.

Filip bol furt na zadku. Akej farby je zadok lyžiara?

Mysleli sme, že sú to medvede, riadne sme sa zľakli a to sa tam pásli býky, na snehu.

Pyšná som stála na svahu. Paľo ma trošku posotil a hneď som sedela na zemi.

Guľovačka. To bolo niečo úžasné. Všetky dievčatá sme riadne zguľovali. Ani jedna neostala suchá.

Sranda bola aj s pani majsterkou Štrbovou. Predstavte si, aj na svahu nás chcela skúšať technológiu!

Riadne sme sa vybláznili. Ja som až stratil permanentku, ale našťastie mi ju dobrí ľudia našli a vrátili.

Oddýchli sme si aj od školy, škoda len, že tak krátko.

Na svahu sme sa pokúsili aj baliť baby, ostali sme však len pri tých našich. Sú najlepšie a najkrajšie.

Pri obede sa vidlička zmenila na mikrofón a Barborka s Miškou na moderátorky.

Celou cestou v autobuse ak nespali, tak sme spievali, aj keď sme mali stále výpadky textu. Asi by sme mali zaviesť povinnú hudobnú výchovu.

V piatok sme už vedeli všetci lyžovať a museli sme končiť. Nespravodlivé, práve teraz nás to začalo baviť.

Nová hra: ohadzovali sme sa rukavicami, aj šofér to skoro schytil.

Len čo sme v piatok sadli do autobusu, všetci sme spali, neviem, čo nám dali.

Cítila som sa úžasne, Peťo mi nosil tašku. Rasťo zas pomáhal Radke. Naši chalani sa správali ako ozajstní džentlmeni.

Nášmu lyžiarskemu výcviku hip, hip hurá a 3x hurá aj pani Jantákovej a všetkým, ktorí sa s nami natrápili.

Mirka a Rasťo 2.A

Veselé veľkonočné sviatky

Pani riaditeľke, našim učiteľom, majstrom a všetkým zamestnancom školy úprimne prajeme, aby veľkonočné sviatky prežili v láske a porozumení pri sviatočne prestretom stole a v kruhu ľudí ich srdcu najmilších.

Ad'ka, Mirka, Samko, Ras'ô a Pa'ô

Oľga Lenková a Juraj Kasman